

Kędrzyno, 24.05.2018

02340201711383
RPW/39595/2018 P
MRiRW 2018-05-29

Szanowny Pan KRZYSZTOF JURGIEL

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

PETYCJA

o wprowadzenie zmian do ustawy

o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa

Działając na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, w związku z projektowaną zmianą ustawy *o kształtowaniu ustroju rolnego*, Lind Sp. z o.o. z siedzibą w Kędrzynie wnosi o zmianę w art. 4 pkt 10 projektu z dnia 28.03.2018 r. brzmienia art. 39 ust. 2 ustawy *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* w taki sposób, żeby w punkcie 7 kropkę zastąpić średnikiem i dodać pkt 8 i kolejne w następującym brzmieniu:

„8) nieruchomość jest wydzierżawiana podmiotowi realizującemu zadania istotne dla zrównoważonego rozwoju rolnictwa;

9) podmiot realizuje zadania, o których mowa w pkt. 8, jeśli łącznie spełnione są następujące warunki:

- a) przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego,
- b) tworzy warunki dla wzrostu kapitału ludzkiego lub społecznego,
- c) ma wpływ na poprawę jakości życia lub gospodarki regionu;

10) grunty nieobjęte umową dzierżawy, które na dzień wejścia w życie ustawy pozostają we władaniu podmiotu, o którym mowa w pkt. 8, pozostają nadal w jego władaniu do dnia zawarcia nowej umowy;

11) zawarcie nowej umowy w przypadku, o którym mowa w pkt 10, następuje na uzasadniony wniosek tego podmiotu, złożony nie później niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy;

12) jeżeli do zawarcia nowej umowy nie dojdzie z przyczyn nieleżących po stronie podmiotu wnioskującego albo wniosek podmiotu został rozpatrzony negatywnie uznaje się, że umowa została zawarta na okres roku licząc od dnia wejścia w życie ustawy i wygasa nie wcześniej niż po zakończeniu zbiorów roku następnego. Negatywne rozpatrzenie wniosku nie stanowi przesłanki uniemożliwiającej zawarcie nowej umowy, o ile podmiot, w terminie określonym w art. 39 ust. 4, złoży uzasadniony wniosek i strony uzgodnią istotne warunki umowy;

13) podmiot, o którym mowa w pkt. 8, będący na dzień wejścia w życie dzierżawcą gruntów Zasobu, może w terminie określonym w art. 39 ust. 4 złożyć uzasadniony wniosek o zawarcie nowej umowy dzierżawy na podstawie art. 39 ust 2 pkt 8;

14) negatywne rozpatrzenie wniosku przez KOWR powinno być odpowiednio uzasadnione;

15) do zawarcia umowy z podmiotem, o którym mowa w pkt 8, przepisy art. 24 ust 1 pkt 1, art. 38 ust 1a tej ustawy, art. 4 ust.11 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a także przepis art. 695 ust. 1 Kodeksu Cywilnego, nie mają zastosowania.”

Uzasadnienie proponowanej zmiany

Istotą proponowanej zmiany jest umożliwienie bezprzetargowego wydzierżawienia nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa podmiotom realizującym szczególnie istotne zadania z punktu widzenia kluczowych kierunków rozwoju obszarów wiejskich. Proponowana zmiana pozwoli w sposób nieprzerwany gospodarować nieruchomościami Zasobu, co jest szczególnie istotne w sytuacji, gdy podmioty te, w wyniku działania ustawy z dnia 16.09.2011 r. na mocy art. 4 ust. 11, utraciły prawo do zawarcia umowy w oparciu o przepisy art. 39 ust 2 pkt 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, a charakter prowadzonej przez nie działalności wymaga ciągłości władania tą nieruchomością. Dodatkowo, ze względu na bezprzetargowy tryb wydzierżawiania podmioty te zobligowane byłyby wykazać, że spełniają określone w pkt 9 warunki wynikające z przyjętej przez Radę Ministrów *Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020*. Ze względu na szczególnie istotną rolę, jaką podmioty te pełnią na rynku, KOWR zobowiązany byłby do uzasadnienia odmowy zawarcia umowy w proponowanym trybie art. 39 ust. 2 pkt 8.

Uzasadnienie interesu podmiotu wnioskującego i interesu publicznego

Spółka z o.o. LIND jest podmiotem od ponad 20 lat aktywnie działającym na polskim rynku nasiennictwa ziemniaka. Spółka jest **strategicznym producentem wysokiej jakości elitarnego i kwalifikowanego materiału nasiennego**. Blisko 90% polskiego eksportu sadzeniaka realizowane jest przez Spółkę. Ponad 70% produkcji trafia do polskiego Rolnika.

Całość produkcji odbywa się na gruntach Skarbu Państwa, w trzech ośrodkach gospodarczych dzierżawionych od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (dalej KOWR), na podstawie 4 umów dzierżawy, których łączna powierzchnia gruntów wynosi 1,9 tys. ha.

Na mocy przepisów ustawy z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Spółka została zakwalifikowana do grona podmiotów, którym Agencja Nieruchomości Rolnych (obecnie KOWR) zobligowana była złożyć propozycję wyłączenia 30% użytków rolnych stanowiących przedmiot dzierżawy. Specyfika firmy oraz podjęte zobowiązania nie pozwoliły Spółce na wyrażenie zgody. W efekcie ustawowo Spółka utraciła możliwość dalszej dzierżawy.

Z zawartych umów dzierżawy - 3 wygasają już w 2018 r. (Gospodarstwo Rokosowo oraz Gospodarstwo w Gołańczy Pomorskiej). Umowa na dzierżawę nieruchomości w Kędzynie zgodnie z obecnym jej brzmieniem wygaśnie w 2021 r.

Dopuszczenie do sytuacji, w której koniecznym będzie wydanie nieruchomości, prowadzić będzie nieuchronnie do sukcesywnego wygaszania produkcji, aż do ostatecznej likwidacji Spółki w ciągu 3 kolejnych lat (do 2021 r.), a co za tym idzie, wyeliminowanie Polski z rynków eksportowych sadzeniaka i znaczne ograniczenie polskim Rolnikom dostępu do materiału najwyższej klasy zdrowotnościowej.

Dlaczego utrzymanie dzierżawionych gruntów w Spółce jest tak ważne?

Produkcja nasienna ziemniaka wymaga **zabezpieczenia odpowiedniego areалу gruntowego i wypracowania na nim szczególnych warunków reprodukcyjnych**, dających gwarancję jakości i zdrowotności sadzeniaków.

Wymaga to zaangażowania ludzi, kapitału i ciągłości korzystania z gruntu.

Spółka jako **jedyny podmiot w Polsce** posiada status „Miejsce produkcji wolne od chorób kwarantannowych”, co ma potwierdzenie w wydanych w 2014 r. Decyzjach Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORIN) o uznaniu miejsca produkcji za wolne od organizmu szkodliwego *Epitrix cucumeris*, *Thecaphora solani*, *Meloidogyne chitwoodi*, *Phthorimaea operculella*, *Ralstonia solanacearum* oraz *Globodera Pallida* i *Globodera rostochiensis*. Wiąże się to ze stałą kontrolą warunków produkcyjnych i ich prowadzeniem z zachowaniem odpowiednich procedur.

W 2018 r. Decyzją WIORIN miejsce produkcji uznane zostało za wolne od bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* (wg. stanu na 18.05.2018 r. Spółka była **jednym z dwóch podmiotów** posiadających taką decyzję na terenie kraju). Podkreślenia wymaga, że decyzję taką mogą uzyskać jedynie podmioty, które od lat stosują zasady bezpieczeństwa fitosanitarnego i podlegają stałemu nadzorowi PIORIN.

Ponadto, warunkiem koniecznym produkcji są coroczne badania gleby pod uprawę sadzeniaka w kierunku występowania organizmów kwarantannowych *Synchytrium endobioticum* i *Globodera spp.*

Kluczowym elementem produkcji **zdrowego materiału** sadzeniakowego jest **rotacja**, czyli zmianowanie. Im dłuższy jest okres pomiędzy uprawą sadzeniaka, tym mniejsze ryzyko wystąpienia chorób ziemniaka, mogących przetrwać w glebie przez wiele lat. Minimalny okres pomiędzy zakładaniem plantacji nasiennych to 4 lata, optymalny to 8-10 lat. Stąd też **utrzymanie odpowiedniego areалу gruntów jest konieczne**.

Zabezpieczenie odpowiednich warunków fitosanitarnych i skali produkcji sadzeniaka nie jest możliwe bez **zapewnienia ciągłości władania** tymi nieruchomościami przez Spółkę.

Utrzymanie działalności Spółki to również interes publiczny

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich jest obecnie jednym z kluczowych zagadnień realizowanej polityki Państwa. Dostarczenie zdrowej żywności i zapewnienie zdolności do generowania tej wartości w Polsce wpisane jest zarówno w *Strategię na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*, jak i w *Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020*.

Jak wynika z licznych opracowań oraz informacji prezentowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – tworzenie warunków do **korzystania przez Rolników ze zdrowego materiału siewnego oraz wspieranie eksportu** jest jednym z kluczowych wyzwań, jakie stawia przed sobą Ministerstwo. Liczne programy wsparcia i realizowane programy badawcze potwierdzają wagę tego problemu.

Dostarczenie zdrowej żywności w pełni wpisuje się również w politykę żywnościową całej Unii Europejskiej, gdzie zapewnienie dostępu do produktu o wysokich parametrach zdrowotnościowych jest jednym z jej filarów. Wartościowy i zdrowy materiał siewny daje również szanse na uzyskanie wyższych plonów o lepszej jakości, a co za tym idzie zwiększenie dochodów Rolnika.

Produkcja najwyższej klasy zdrowego materiału siewnego ziemniaka jest jednak trudna i wiele wyspecjalizowanych podmiotów ciągle boryka się z problemami chorób ziemniaczanych.

W ocenie Spółki tym ważniejsza staje się kwestia **ochrony potencjału już wypracowanego**. Potencjał ten bowiem nie tylko propaguje, ale i stanowi swojego rodzaju gwarancję dostępności zdrowego materiału sadzeniaka dla rodzimego Rolnika.

Żeby zapewnić produkt najwyższej jakości i zdrowotności Spółka od lat współpracuje z jednostkami badawczo-rozwojowymi, takimi jak Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin i Uniwersytet Gdański, Ośrodkami Doradztwa Rolniczego, a przede wszystkim Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Spółka jest członkiem Polskiej Izby Nasiennej oraz Stowarzyszenia Ziemniak Polski, które to organizacje skupiają najważniejsze firmy hodowlane, nasienne i produkcyjne.

Współpraca ta oraz doświadczenie Spółki pozwalają na stały rozwój know-how, utrzymanie wysokiej i stabilnej jakości materiału siewnego niezależnie od warunków atmosferycznych oraz zdolność Spółki do reagowania na potrzeby rynku.

Intensywne działania podejmowane przez Spółkę zaowocowały konkretnymi wynikami. Obecnie Spółka jest jednym z **kluczowych krajowych dostawców sadzeniaków na rynek krajowy i strategicznym eksporterem na rynki UE i krajów trzecich.**

Dla zobrazowania skali problemu oraz znaczenia Spółki i proponowanego rozwiązania ustawowego dla interesu publicznego - kilka istotnych parametrów je określających:

W okresie 2016/17 r. produkcja nasiennej ziemniaka w Polsce prowadzona była na ok. 5,9 tys. ha. Sprzedaż materiału siewnego wynosiła 143,5 tys. ton ogółem, w tym na eksport ponad 3,1 tys. ton (*dane na podstawie Informacji WIORIN o obrocie materiałem siewnym w okresie sprawozdawczym 2016/2017*).

Na tle tych danych udział Spółki w powierzchni krajowej plantacji nasiennej ziemniaka wynosił w porównywanym okresie ponad 7,4%. Produkcja i sprzedaż Spółki wyniosła 9,6 tys. ton sadzeniaka, czyli około 6,7% ogólnej **sprzedaży krajowej**. Ponad 70% produkcji Spółki trafiło na rynek krajowy. W ostatnich latach z uwagi na gwarantowaną jakość sadzeniaków Spółka odnotowała znaczny wzrost zainteresowania Rolników zakupem kwalifikowanego materiału nasiennego produkowanego przez Spółkę.

Eksport materiału sadzeniakowego przez Spółkę wynosił 2,7 tys. ton, co stanowiło 85,2% polskiego eksportu do krajów UE i ponad 92% polskiego eksportu do krajów trzecich, co daje około 87,3% eksportu krajowego ogółem (*dane za okres sprawozdawczy 2016/17*).

Poza strefą unijnych i poza unijnych krajów europejskich (**Niemcy, Belgia, Hiszpania, Portugalia, Włochy, Chorwacja, Czechy, Rumunia, Węgry, Litwa, Szwajcaria, Serbia**), Spółka dostarcza materiał siewny na **Białoruś, do Rosji** (jako jedyna wpisana jest na listę podmiotów spełniających wymagania importowe Federacji Rosyjskiej), **Egiptu i Turcji**. Ponadto Spółka stara się o zdobywanie nowych rynków, obecnie prowadzi rozmowy z kontrahentami na **Cyprze i w Wielkiej Brytanii**. W ubiegłym roku odbyło się spotkanie w PIORIN z przedstawicielem kontrahenta z **Indonezji**, w celu wyjaśnienia zasad produkcji i kwalifikacji sadzeniaków ziemniaka w Polsce, poprzedzone wizytą w miejscu produkcji. Indonezyjskie służby kwarantannowe pozytywnie zaopiniowały wniosek kontrahenta i przedstawiły wymagania importowe dla wwozu 200 ton sadzeniaka z Polski jesienią tego roku.

Dzięki działalności Spółki **sukcesywnie odbudowywane jest postrzeganie Polski jako specjalisty** w tej dziedzinie, co wzmacnia pozycję polskich producentów rolnych na rynkach międzynarodowych. Realizowane działania promocyjne eksportu nie tylko budują wizerunek Spółki, ale również istotnie przyczyniają się do budowania wizerunku polskiego nasiennictwa.

Brak możliwości kontynuowania dzierżawy gruntów przez Spółkę, z zachowaniem ciągłości władania tymi gruntami, praktycznie **wykluczy Polskę** ze światowych rynków zbytu i istotnie **obniży wolumen** najwyższej jakości sadzeniaka z rynku krajowego, którego odbiorcą docelowym jest polski Rolnik.

Oczywistym jest również, że w przypadku zaprzestania przez Spółkę działalności, najwyższej jakości materiał nasienny dostarczany Rolnikom przez Spółkę, **zostanie w większości zastąpiony materiałem importowanym**.

Dopuszczenie do takiej sytuacji stanowiłoby w ocenie Spółki zaprzeczenie założeniom, planom i programom zawartym w najistotniejszych strategicznych dokumentach kraju oraz działanie sprzeczne z interesem publicznym.

Praca na rzecz zrównoważonego rozwoju to również misja Spółki

Synergiczne, oparte na zrównoważonym rozwoju, podejście do problemu rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, stanowi obszar wieloletniej aktywności Spółki.

Jakkolwiek zapewnienie bezpiecznego, zdrowego materiału nasiennego jest priorytetowym celem, jaki stawia przed sobą Spółka, to nie zamyka się ona na inne potrzeby.

Poza nakładami związanymi z odpowiednim przygotowaniem gruntów, Spółka przez wiele lat ponosiła istotne nakłady na modernizację infrastruktury związanej, w tym budynków i budowli, również będących przedmiotem dzierżawy. Realizowane zadania znacznie przekraczały obowiązki wynikające z zawartych umów dzierżaw. Poza potrzebą stworzenia odpowiedniego zaplecza laboratoryjnego i przechowalniczego, Spółka inwestowała również w obiekty zbędne do prowadzonej działalności. Stanowiło to wizytówkę firmy oraz odzwierciedlenie jej stosunku do powierzonego Spółce majątku Skarbu Państwa.

Od początku swojej działalności Spółka, mając doświadczenie w obrocie krajowym i międzynarodowym, stanowiła naturalną platformę wsparcia dla lokalnych przedsiębiorców, również w obrocie gospodarczym.

Od początku istnienia jednym z najważniejszych zasobów dla Spółki byli Ludzie. Dlatego też spółka tworzy warunki dla ich ciągłego rozwoju. Przez lata wykwalifikowała najwyższej klasy kadrę Pracowniczą.

Aktywnie wspiera także lokalną Społeczność, poprzez wspieranie inicjatyw, imprez oraz organizacji działających na rzecz tej Społeczności, takich jak Straż Pożarna, Caritas, szkoły, Ośrodki Pomocy Społecznej, Domy Dziecka czy Kościoły.

Podsumowanie

Reprodukcja ziemniaka **wymaga** w swojej specyfice **znacznego, skomasowanego areału gruntów**. Rozdrobnione powierzchnie pól z produkcją nasienną są trudne do ochrony przed wirusami, które są obok chorób kwarantannowych ważnym czynnikiem dyskwalifikującym materiały nasienne.

Niezwykle ważne jest również **zachowanie ciągłości władania gruntami**. Ma to nie tylko znaczenie gospodarcze wynikające z konieczności planowania produkcji, ale również wynika z konieczności dochowania warunków fitosanitarnych, stanowiących podstawę tej działalności. Jest to jeden z powodów, dla których rozwiązanie zaproponowane w projektowanym art. 24b ustawy *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* jest niewystarczające.

Wylimitowanie Spółki z rynku to praktycznie całkowita, często **bezpowrotna utrata rynków eksportowych** sadzeniaka i znaczne **ograniczenie dostępu polskiemu Rolnikowi** do najwyższej klasy zdrowotnościowej sadzeniaka na rynku.

Proponowane rozwiązanie realizuje **interes wszystkich podmiotów**, których rodzaj i zakres prowadzonej działalności w sposób szczególny wpływa na realizację polityki zrównoważonego rozwoju rolnictwa – Producentów, Dzierżawców gruntów Zasobu, Rolników, a także **interes strategiczny Państwa Polskiego**.

Mając powyższe na uwadze - wnosimy o uwzględnienie petycji w prowadzonych pracach legislacyjnych.

Jednocześnie, stosownie do art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach, Spółka wyraża zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

W imieniu Spółki z o.o. LIND,

Dyrektor/Prokurent Samoistny

Anita Agnieszka Lange

Do wiadomości:

Premier Rzeczypospolitej Polskiej MATEUSZ MORAWIECKI

Przewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi JAROSŁAW SACHAJKO

Przewodniczący Senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi JERZY CHRÓŚCIKOWSKI